

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Med en overfres er de lave gulvlistene enkle å lage. De høye krever litt mer arbeid og innsats.

TIDSFORBRUK:

1–3 timer per mdf-plate, avhengig av profilen

PRIS:

Fra cirka 5 kroner per meter

Her kan du spare noen kroner

De enkleste og mest brukte gulvlistene er 12 x 58 mm furu. De koster ofte 19 kroner per meter. Skal du ha ei profilert list på 15 x 58 mm, f.eks. som den på bildet her til høyre, er prisen f.eks. 26 kroner per meter – altså 37 prosent mer.

Vi tar utgangspunkt i ei 16 mm mdf-plate (standard ubehandlet) som måler 122 x 244 cm og koster 320 kroner. Vi sager den i strimler på 58 mm og freser akkurat den profilen vi ønsker med en overfres. Bruker vi to plater, får vi nesten 100 meter – nok til et helt hus.

Prisen blir 3,30 kroner/meter når svinnet med sagsporene trekkes fra.

EKSEMPLER:

Profilert gulvlist:

Pris i byggmarkedet:
100 meter à 26 kr. = **2600 kr**

Pris når du gjør det selv:
2 stk mdf-plate à 320,- = 640 kr

Du sparer 1960 kr

Standard gulvlist:

Pris i byggmarkedet:
100 meter à 19 kr. = **1900 kr**

Pris når du gjør det selv:
2 stk mdf-plate à 320,- = 640 kr.

Du sparer 1260 kr.

Ønsker du ei tykkere gulvlist med flere og mer komplisert profiler, er furulist-prisene adskillig høyere, og det er mer å spare. Og du får den profilen du ønsker.

Med ei sirkelsag og en overfres kan du lage gulvlist i metervis. Profilen bestemmer du selv. Selv ved helt enkle profiler er det mange penger å spare.

UNDER
HALV PRIS

Hjemmelagde gulvlister på mål

Mellom 5 og 50 kroner – så mye kan du spare for hver meter gulvlist du selv sager og freser i mdf i stedet for å kjøpe dem ferdige. I et vanlig hus blir det fort en stor sum – og så bestemmer du selv hvordan de skal se ut.

Gulvlistene markerer overgangen mellom gulvet og veggen. De finnes i en hel rekke forskjellige utførelser – fra de helt enkle listene med en øvre avrundet kant – til vakkert sammensatte profiler.

Prismessig er forskjellen fra 10–15 kroner og helt opp til 60 kroner eller mer per meter, alt etter hvor sammensatt profilen er. Men med ei sirkelsag og en overfres kan du selv lage listene langt billigere. Og om de bare er litt forskjellige fra den aller billigste modellen, kan du raskt spare mange penger, samtidig med at det er du og ikke leverandøren som bestemmer utformingen.

Her viser vi noen eksempler på hvordan du kan utforme dine egne gulvlister. Det hele begynte med ei mdf-plate, ei sirkelsag og en overfres.

MATERIALER

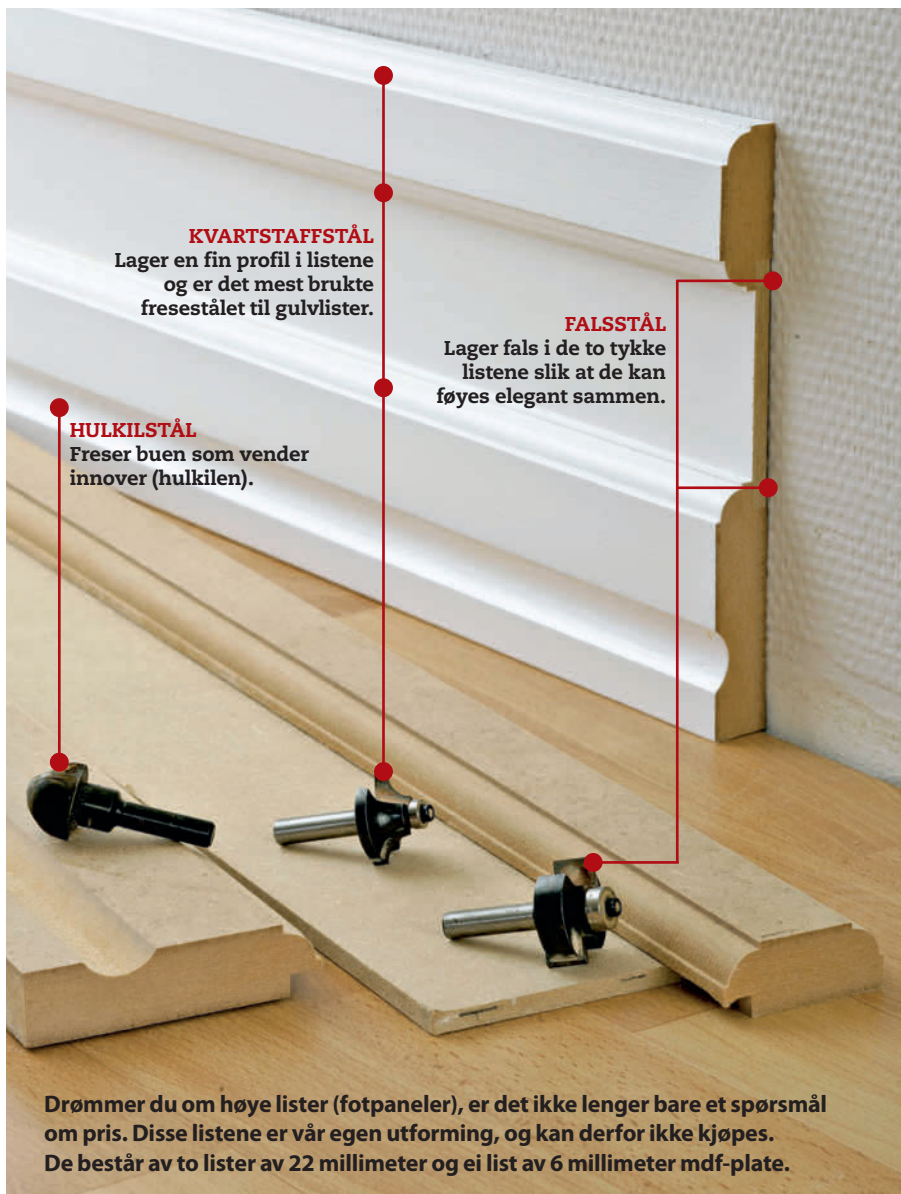

Prisene kan variere mye på gulvlister. Vurderer du om det kan lønne seg å gjøre det selv, bør du sjekke priser flere steder. Det kan være stor prisforskjell fra sted til sted.

TIPS

Framgangsmåten kan også brukes til å lage lister rundt dører og vinduer eller helt andre typer lister. Men da freses listene på begge endene som snur framover.

KVARTSTAFFSTÅL
Lager en fin profil i listene og er det mest brukte fresestålet til gulvlister.

FALSSTÅL
Lager fals i de to tykke listene slik at de kan føyes elegant sammen.

HULKILSTÅL
Freser buen som vender innover (hulkilen).

Drømmer du om høye lister (fotpaneler), er det ikke lenger bare et spørsmål om pris. Disse listene er vår egen utforming, og kan derfor ikke kjøpes. De består av to lister av 22 millimeter og ei list av 6 millimeter mdf-plate.

Utsaging av plater

Utgangspunktet er mdf-plater. Mdf har den fordelen framfor furu at det ikke skal freses spor på baksiden. Mdf er stabil og vil derfor ikke slå seg. Ulempen er at platene bare fås i begrensede lengder, normalt 244 cm slik at det må til flere skjøter.

Forutsetningen for at du kan spare penger på helt vanlige standard-gulvlistere, er at du selv sager til platene. I byggmarkedene skal de ofte ha betaling for å sage til platene, og da forsvinner raskt overskuddet. Men er du ute etter dyrere lister, kan det fortsatt bli gevinst om du også betaler for sagingen.

1 Det er viktig at alle listene sages ut på nøyaktig samme bredde. Bruk ei stabil rettskinne å sage etter. Merk opp tydelig, og sag helt inntil strekene.

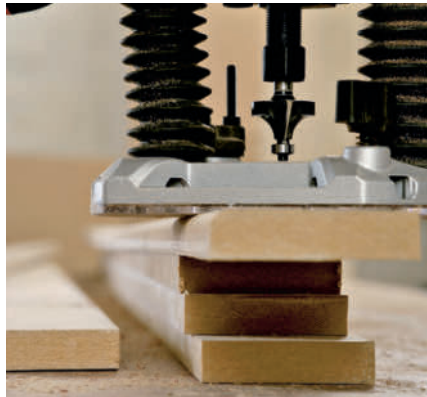
Montering på vegg

1 En tett og tilpasset skjøt oppnår du på den letteste måten når begge listene sages av samtidig. Her blir det brukt ei manuell gjærsag, men du kan selvsagt også bruke skjærekasse eller ei kapp-/gjærsag.

2 Den helt enkle 16 x 68 mm gulvlista er bare avrundet på overkanten. De andre kantene avrundes lett med slipepapir før de males.

3 Her er et avrundingsstål i overfresen. Kulelagerstyringen på dette fresestålet sikrer at det følger kanten på lista og avrunder overkanten på samme måte – meter etter meter.

2 Hvordan listene monteres kommer an på hva veggen er laget av. På en rett gipsvegg kan gulvlistene limes opp for eksempel med monteringslim. På tre og lettbetong kan vi bruke stifter, og i mur eller betong plugges.

WWW

Er du ikke fortrolig med overfresen, så klikk inn på vår hjemmeside, og følg overfreskurset vårt. Her kan du lære alt du har behov for å kunne om overfresen.

TIPS

Du vil neppe unngå å måtte skjøte gulvlistene når du monterer dem. Den fineste skjøten er den mest usynlige. Når listene sages over i 45 grader, blir skjøten lett å sparkle og pusse. En slik skjøt blir ofte mer nøyaktig enn om vi skjøter ved å støte sammen listene endeflate mot endeflate.

Kopier de gamle gulvlistene

Noen ganger er det ikke prisen som avgjør om vi vil lage våre gulvlister selv, men det er nødvendig.

En kollega i *Gjør Det Selv* hadde en type gulvlistere i første etasje i det gamle huset sitt, og disse ville han gjerne også bruke i andre etasje når han pusset opp. Men akkurat denne lista kunne han ikke finne noen steder, slik at resultatet ble en investering i et kvartstoffsstål som passet med profilen på de gamle listene.

Han lot trelastforhandleren sage til mdf-strimlene og freste profilen selv. Resultatet ble ganske likt den originale gulvlista han kopierte.

Den gamle lista og kopien. Resultatet er nesten likt.

Bare fantasien setter grenser

DEN ENKLE OG MEST VANLIGE

Helt enkle og vanlige gulvlister, sagt ut av 16 mm mdf-plate. Her med en høyde på 58 mm og frest med et avrundingsstål med kulelagerstyring. Avrundingsradius er 10 mm. I trelasthandelen finnes denne type gulvlist også med høyde 70 mm.

Det er her besparelsen er lavest i forhold til å kjøpe listene. Du kan med litt hell finne ferdigmalte mdf-gulvlister på tilbud til priser som ikke innbyr til å slepe hjem tunge plater, sage dem opp og frese dem. Til gjengjeld har de den høyden de har – og har du for eksempel fjernet gamle lister som var bare et par millimeter høyere, er det grunn til å tenke over om du bør gå til oppgaven og få et fint resultat – og kanskje gulvlister som er mer spennende enn de maskinframstilte standardproduktene.

Den enkleste og mest vanlige gulvlista er bare avrundet oppe. Derfor er det også den billigste å kjøpe. Likevel kan du lett spare 5 kroner per meter.

DEN ENKLE MED KABELSPOR

Andre vanlige gulvlister har overkanten frest med et kvartstaffstål med kulelagerstyring. Avrundingsradius er 10 mm. Her har vi brukt 19 mm mdf-plate fordi vi ønsket å skjule en høytalerledning bak gulvlista. Kabelsporet er frest 12 mm dypt med et Ø 16 mm notstål som må føres etter et parallellanlegg. Oppføringen av ledningen er frest med et 8 mm notstål. Profilen kan naturligvis utføres uten kabelspor i 16 mm mdf.

VIKTIG: Unngå strømførende ledninger i gulvlista. Det er ulovlig.

Mål ut til oppføring/uttak, og gjør disse klar før du maler. Merk opp slik at stifter eller skruer ikke går inn i ledningen ved montering.

Ledningene legges i kabelsporet og holdes eventuelt fast med maskeringsteip til lista er montert.

DET HERSKAPelige I BYGGESETT

Det finnes en rekke ulike gulvlist, men profilen som er vist her, har vi funnet opp selv og laget med tre fresestål. Listene er bygget opp av tre lister i 6 og 22 mm mdf-strimmel. Du kan selv justere som du ønsker.

Den nederste lista måler 22 x 90 mm, og den overkanten som snur framover er laget med et kvartstaffstål. Det halvrunde sporet som vender innover, er frest 1,5 cm fra underkanten med et Ø 20 mm hulkielstål. Sporet er en cm dypt. I den øverste bakkanten er det frest et 6 x 9 mm spor med et falsstål. Den øverste lista måler 22 x 50 mm. Begge kantene som vender framover, er frest med kvartstaffstålet, og i den nederste bakkanten er det på samme måte frest et spor med falsfresestålet.

Nederste og øverste list forbindes med en strimmel 6 mm mdf som limes inn i falsen. Her er strimmelen 8 cm bred/høy.

Bare fantasien setter grenser for hvordan du kan lage dine egne gulvlist. Her har vi frest og montert tre lister mdf-plate i forskjellig tykkelse. Det er naturligvis også fullt mulig å lage eksklusivt, eget profilert listverk i heltre furu.